

V. SLAVISTICA PESTE HOTARÉ

CU PRIVIRE LA «MICUL» ATLAS AL GRAIURILOR POLONE

ZENON LESZCZYŃSKI

(Cracovia)

A luat sfârșit procesul de publicare a *Micului atlas al graiurilor polone* (MAGP)¹. Acest lucru oferă prilejul de a ne aminti pe scurt: 1. lucrările similare existente pînă în prezent în patrimoniul dialectologiei polone; 2. locul pe care îl ocupă printre acestea MAGP; 3. modul în care s-a desfășurat pregătirea MAGP; 4. importanța MAGP pentru polonistică și slavistică.

1. Ne vom referi numai la atlasele dialectale publicate. În anul 1934 a apărut *Atlas językowy polskiego Podkarpacia (Atlasul lingvistic al Poloniei subcarpatice)* al lui M. Małecki și K. Nitsch (AJPP)² care cuprindea o parte nu prea mare a teritoriului lingvistic polon (sudul Poloniei Mici și Sileziei), nedepășind spre nord paralela 50°. În afara graiurilor polone sînt reprezentate în cîteva puncte ale hărților acestui atlas graiuri cehe, slovace și lemko-viene. Cercetător al acestora a fost M. Małecki.

În perioada de după război au apărut în Polonia următoarele lucrări de geografie lingvistică referitoare la teritoriul lingvistic polon: K. Dejna, *Polsko-laskie pogranicze językowe na terenie Polski (Granița lingvistică polono-leahă de pe teritoriul Poloniei)*, I, II, Łódź, 1951, 1953; prima parte o constituie *Atlasul* (364 hărți); K. Dejna, *Atlas gwarowy województwa kieleckiego. (Atlasul dialectal al voievodatului Kielce)*, I—VI, Łódź, 1962—1968; 800 de hărți ilustrează aici un interesant teritoriu dialectal, străbătut de vechea graniță malopolono-mazoviană; Z. Sobierajski, *Atlas polskich gwar spiszskich na terenie Polski i Czechosłowacji (Atlasul graiurilor polone din Spiš de pe teritoriul Poloniei și Cehoslovaciei)*, I, Poznań 1966; prima fasciculă cuprinde 100 de hărți. În sfârșit, trebuie să menționăm și activitatea de pregătire a atlasului privind dialectul cașub, care „a constituit cîndva veriga intermediară între dialectele lechitice de apus și dialectele tipic polone din Polonia continentală”³. Această activitate este concretizată în *Atlas językowy*

¹ *Mały atlas gwar polskich* alcătuit de Sectorul Atlasului și Dicționarului dialectelor polone din cadrul Institutului de lingvistică de la Cracovia, t. I—III, sub conducerea lui K. Nitsch, t. IV—XII sub conducerea lui M. Karaś, Wrocław—Varșovia—Cracovia 1957—1969.

² M. Małecki și K. Nitsch, *Atlas językowy polskiego Podkarpacia*, Cracovia, 1934.

³ Z. Stieber, *Stosunek Kaszubszczyzny do dialektów Polski łądowej, Konferencja Pomorska (1954)*, „Prace językoznawcze”, Varșovia, 1956, p. 37—48, citatul de la p. 38.